

Nr 326.

Av herr Ewerlöf m. fl., om vissa ändringar beträffande fastighetsskatten.

Såsom vi framhållit i olika tidigare väckta motioner, anser vi det angeläget att fastighetsskatten snarast avskaffas. Företagna utredningar har visat, att — såsom t. ex. 1950 års skattelagssakkunniga uttryckt sig — fastighetsskatten för kommunernas del kan »anses ha förlorat sin betydelse». De sakkunniga framhåller också, att »något egentligt behov av en garanti av sådan art synes ej heller numera föreligga». Det torde vidare få anses såsom allmänt erkänt att fastighetsskatten innebär en orättvis avvägning mellan de skattskyldiga, i det att den — i de fall garantibeskattningen blir effektiv — träffar de skattskyldiga i stort sett i omvänt förhållande till deras skatteförmåga. I proposition nr 186 till föregående års riksdag talade departementschefen om »de ur vissa synpunkter mindre önskvärda verkningarna av garantiskattesystemet». Han sade också att hans förslag kunde »karakteriseras som ett led i en successiv avveckling av garantiskattesystemet». Då han i detta sammanhang icke ifrågasatte att garantiskattesystemet skulle ersättas med någon annan form av fastighetsbeskattning måste sistnämnda uttalande tolkas såsom ett uttryck för departementschefens uppfattning om att fastighetsskatten efter hand borde borttagas.

Ehuru vi sålunda alltjämt hävdar den uppfattningen att fastighetsbeskattningen helt bör avskaffas, är vi beredda att tills vidare avstå från yrkande härom. I och med att departementschefen numera i princip anslutit sig till den uppfattning vi sedan länge givit till känna, synes det oss nämligen som om det blott är en tidsfråga, när ett fullständigt avskaffande sker. Det första steg till fastighetsskattens avskaffande, som togs vid 1953 års riksdag i och med att repartitionstalet sänktes från 5 till 4 procent, är dock enligt vår mening alltför litet. Det borde icke ha kommit i fråga att sätta repartitionstalet högre än till 3 procent. Detta tal finner sin särskilda motivering däri att den nominella fastighetsskatten, respektive fr. o. m. ingången av 1955 garantiskattebeloppet, därigenom skulle komma att ligga på ungefär samma nivå som garantiskatteunderlaget vid tiden intill 1952 års allmänna fastighetstaxering. Det skulle — synes det oss — ha varit mer ändamålsenligt att i genomsnitt icke ha företagit någon höjning av fastighetsskatten, då avsikten ändock är att i fortsättningen efter hand reducera skattens tyngd, intill dess skatten helt avskaffas.

För vår del finner vi det angeläget att riksdagen nu justerar sitt beslut vid 1953 års riksdag och än tydligare markerar sin avsikt att småningom avlägsna fastighetsskatten genom att sätta repartitionstalet till 3 procent.

Föregående års beslut innebar icke blott en sänkning av vad som här alltjämt må betecknas såsom fastighetsskatteunderlaget utan dessutom en ändring av fördelningsreglerna i de fall då förvärvskälla, vari fastighet ingår, skall tagas till beskattning i mer än en kommun. Denna ändring torde icke ha varit avsiktlig, eftersom någon utredning till stöd härför eller över huvud taget någon motivering härför icke förebragts. Det synes angeläget att man genom ändring av bestämmelserna i 58 § kommunalskattelagen med tillhörande anvisningar återställer den ordning som rådde härutinnan enligt de tidigare bestämmelserna.

Under återopande av vad vi sålunda anfört hemställer vi,
att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

Lag om ändring av kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Häri genom förordnas, att 47 och 58 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) samt anvisningarna till 47, 58 och 60 §§ kommunalskattelagen skola erhålla följande ändrade lydelse.

47 §.

För fastighet, som året näst före taxeringsåret varit skattepliktig, beräknas garantibelopp till tre procent av fastighetens taxeringsvärde förstnämnda år. Garantibeloppet upptages — — — testamentariskt förordnande.

Vad som — — — hänsyn härtill.

(Se vidare anvisningarna.)

58 §.

Där inkomst av rörelse, efter ty i 57 § är sagt, skall tagas till beskattning i mera än en kommun, skall i fråga om inkomstens fördelning gälla följande. I kommun, där den skattskyldige tillhörig, i rörelsen använd skattepliktig fastighet är belägen, beskattas så stor del av inkomsten som motsvarar två procent av fastighetens för beskattningsåret gällande taxeringsvärde (*fastighetsandel*). Förslår ej inkomsten härtill och finnas flera sådana kommuner, skall inkomsten fördelas mellan dem i förhållande till de inom varje kommun belägna fastigheternas taxeringsvärde.

Vad efter avräkning av dylika fastighetsantal återstår av inkomsten beskattas i fråga om:

bankrörelse i — — — inom kommunen.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 47 §.

Till ledning — — — följande exempel.

1. Har rörelseidkare, som använder av honom ägd fastighet i rörelsen, gjort sådan omläggning av räkenskapsår att beskattningsåret kommit att

omfatta 9 månader, beräknas garantibeloppet till 9/12 av det belopp, som motsvarar tre procent av fastighets taxeringsvärde. Har beskattningsåret — — — angivet belopp.

2. Har i fall, då beskattningsår sammanfaller med kalenderår, fastighet bytt ägare den 1 september beskattningsåret, beräknas garantibeloppet för den tidigare ägaren till 8/12 och för den nye ägaren till 4/12 av det belopp, som motsvarar tre procent av fastighets taxeringsvärde.

3. Har en rörelseidkare gjort sådan omläggning av räkenskapsår att det beskattningsår, som ligger till grund för 1958 års taxering, omfattar tiden 1/7 1956—31/12 1957 samt har han för sin rörelse förvärvat en fastighet den 1 september 1956 och en annan fastighet den 1 april 1957, beräknas garantibeloppet vid nyssnämnda taxering för förstnämnda fastighet till 16/12 och för sistnämnda fastighet till 9/12 av vad som motsvarar tre procent av respektive fastigheters taxeringsvärden.

till 58 §.

1. Förhållandetal, enligt vilka den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten av *bankrörelse* fördelas till beskattning inom olika kommuner, uträknas för varje kontor på följande sätt. De belopp — — — kontorets förhållandetal.

2. Beträffande fördelning till beskattning inom flera kommuner av inkomst av *rörelse*, som avser att medelst ledning tillhandahålla *vatten, gas eller elektrisk kraft*, gäller, att — därest icke till rörelseidkare av annan levererats vatten, gas eller elektrisk kraft för distribution — den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten fördelas sålunda, att sedan den kommun, där huvudkontor funnits, tilldelats tio procent, tjugofem procent taxeras i kommun, där vatten-, gas- eller kraftverk varit beläget, sextiofem procent i kommun där förbrukning ägt rum. Om i — — — huvudkontoret funnits. Har till rörelseidkare av annan levererats vatten, gas eller elektrisk kraft till distribution, skall så stor andel av de på kommun, där vatten-, gas- eller kraftverk är beläget, belöpande tjugofem procent av den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten, som motsvarar den av rörelseidkaren mottagna leveransen av vatten, gas eller elektrisk kraft i förhållande till hela den av rörelseidkaren levererade mängden vatten, gas- eller elektrisk kraft, taxeras i de kommuner, där förbrukning ägt rum, enligt förut angiven regel angående fördelning av den å förbrukningen belöpande delen av inkomsten. Har således en leverantör av elektrisk kraft själv producerat 2/5 av den levererade kraften och av annan inköpt 3/5, skall den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten fördelas sålunda, att tio procent taxeras i kommun, där huvudkontor funnits, tio procent (2/5 av 25 procent) i kommun, där kraftverk varit beläget, och åttio procent (3/5 av 25 procent + 65 procent) i de kommuner, där förbrukning ägt rum.

Beträffande en distributionsförening som icke själv producerat någon elektrisk kraft skall den efter fastighetsandelens avräknande återstående

inkomsten fördelas sålunda, att tio procent taxeras i kommun, där huvudkontor varit beläget, och nittio procent i de kommuner, där förbrukning ägt rum.

Vid taxering — — — dylikt ändamål.

Vad angår inkomst av *järnvägsdrift* skall vid fördelning till beskattning inom flera kommuner av den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten iakttagas följande:

Har driften — — — av banan.

4. De fördelningstal, efter vilka den efter fastighetsandelens avräknande återstående inkomsten av *kanaldrift* skall mellan vederbörande kommuner fördelas, fastställas efter den skattskyldiges hörande att lända till efterrättelse till dess annorlunda förordnas. Fördelningstalen erhållas — — — annorlunda förordnas.

till 60 §.

Till ledning — — — följande *exempel*.

1. En person — — — och C. Han äger en fastighet i envar av dessa församlingar; fastigheternas taxeringsvärden utgöra resp. 25 000 kronor, 50 000 kronor och 75 000 kronor.

Om den beskattningsbara inkomsten uppgår till 4 500 kronor, d. v. s. till belopp motsvarande summan av garantibeloppen för fastigheterna, skall den beskattningsbara inkomsten fördelas för församlingarna med 750 kronor, 1 500 kronor och 2 250 kronor. Uppgår den beskattningsbara inkomsten till exempelvis 3 000 kronor, skall denna fördelas med 500 kronor på A församling, 1 000 kronor på B församling och 1 500 kronor på C församling. Överstiger den — — — skall iakttagas.

2. En person — — — å municipalsamhället.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1955, dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1955 års inkomsttaxering samt i fråga om eftertaxering för år 1955 eller tidigare år.

Stockholm den 27 januari 1954.

K. G. Ewerlöf.

Ebon Andersson.

Carl Eskilsson.

Nils Herlitz.

Gustav Velander.

Ernst Wehtje.